

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrta leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.
Dopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo
POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.
Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN Ptg. Co.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 6. dec. — Glavne letne seje naših katoliških podpornih društev se vršijo v tem mesecu. In društva tudi pristopajo k mizi Gospodovi, da se dostojno pripravijo za prelepe božične praznike, ki so pred nami.

— Sv. Miklavža dan je danes, vesel dan za otroke v naši stari domovini — ali ne leto! Žalost je letos doma v naših starih krajih, neizmerna žalost in beda vsled strašne vojne, ki je njen konec še vedno nedogleden. Da ljubim svojem v stari domovini vsaj nekoliko olajšate trpljenje vsled pomankanja in dragine, dajte in pošljite jim vsaj mal dar v denarju: še nikdar ga niso bili tako potrebni, kakor letos. Nikarte pozabiti nanje!

— G. Ignac Česnik iz Willarda, Wis., se je mudil v Jolietu drugo polovico zadnjega tedna po svojih opravkih.

— G. Karlo Rački, prejšnja leta za poslen kot risarski mojster pri jolietški kolektorski tvrdki The Gerlach-Barklow Co., biva sedaj v Chicagu in zastopa Southern Slav. Colonization Co., 1040 West 18th street. Danes se je mudil v Jolietu.

— Če je bolezen v hiši, je hudo, to vsi vemo, in kogar baš zadene taka neprilika, je usmiljenja vreden. G. Frank Završnik, znani potovalni zastopnik za Slovenian Liquor Co., ima vse svoje otroke bolne. Najprej mu je zbolel 8 let stari sinček Francelj za vročinsko boleznijo in potem zaporedoma vsi ostali otroci, vendar je upati, da vsi okrevajo.

— "Naša kri". Kakor smo že naznanili, priredi Slov. izobe. in podp. društvo "Triglav" ljudsko igr. "Naša kri" v 4 dejanjih, ki jo je spisal znani župnik-pisatelj F. S. Finžgar, in sicer uprizori igr. na Štefanovo, v nedeljo 26. decembra v Sternovi dvorani. Na sporedu bo nagovor, potem deklamacija pesmi, ki jo je poklonil dr. "Triglavu" Rev. Anton Berk, potem petje in nazadnje igr. "Naša kri". Med odmorom bo igral hrvaško-slovenski tamburaški zbor. Programi se že izdelujejo v tiskarni Am. Sl. — O tej igri je "Novi čas" pisal: Burni Napoleonovi časi niso ostali brez posledice tudi na Slovenskem. Ljudstvo je bilo sicer mirno, a pod pepelom je tlela žerjavica odpora, ki je naenkrat bruhnila na dan. V te čase je posegel Finžgar in napisal "Našo kri". Tu se vrši boj med Francozom in gorenjskim kmetom, navidezno za Jerico, v resnici za našo kri, našo moč in naš ponos. V drami kipi življenje, kipi ljubezen do prostosti in do rodne grude, do zmage naše krvi.

Finžgarjeva beseda, trda kot jeklo, a zveneča kot bron, polna moči in tolažbe, polna zaupanja v našo moč in našo kri, bo pustila povsod neizbrisno sled za seboj. Zlate so Borštnikove besede ob koncu igre zaročencema: "Ljubita to grudo, kakor smo jo mi, vaši očete! In ko bodo vaše kosti že trikrat prekopane, naj še zvedo pozni vnuki o teh težkih dneh in mogočnjaki naj pomnijo, da naša kri ni igračka!" Takih besed smo večkrat potrební. — Deljanje se razvija naravno, neprisiljeno, značaj izklesani. To so res naši možje, naša dekleta in fantje. V tem smislu je "Naša kri" najboljša slovenska ljudska igra.

— Krasno jasno vreme smo imeli zadnje dni, in če ostane tako še dalje časa, nam bodo zimske težave zelo olajšane.
— Pisma na pošti koncem zadnjega tedna so imeli: Antolik Ana, Bartošuk Pavel, Bekelja Genovefa, Brkljacič Steve.

Bonifas, Mich. — Slavno uredništvo A. S. I. Prosim malo prostora v vašem cenjenem listu, da tudi jaz malo napišem iz naše naselbine; ker se bolj redko kateri oglasi, zato hočem opisati tukajšnje razmere. Vreme imamo bolj slabo; sprvega je bil največ dež, zdaj pa je sneg zapadel.

Z delom gre pa bolj srednje, samo plače so majhne ter je še zmirom preveč ljudi brez dela.

Tukaj nas je okoli dvajset Slovencev pa tudi nekaj jih je z družinami, in ker je nekaj dobrih mož, se jako lahko zastopimo tudi od Slovenske Lige, kajti tukaj ni ligazev. So vendar še pametni ljudje tukaj, da niso tako vrtoglavi, kakor je Saksar in Blatnik in tisti Saksarjevi uslužbenci in tisti operni pevci, ki so ga bili pripravili, da bo po Ameriki "zingav" za tisti denar, ki so ga ubogi delavci nabrali za tiste tife, ki so bili tako čez našo milo domovino in Avstrijo, ki so se ustili, kako bodo pomagali Slovincem. Zdjaj se vidi, kako pomagajo! Tisti denar, ki so ga Slovenci zbrali, bi lahko resnično malo pomagal Slovincem, pa ga rajši delijo med Srbe, ker za naše bedne Slovence ne vejo, namreč samo za Srbe. Pa seveda, saj je njim vse za verjeti, takim velikašom, kot so ligaki voditelji! Saj se je vse "resnično" zgodilo, kar so mislili. Kar poglejte, g. urednik, kako se Avstrija deli! Kmalu je ne bo več na zemlji — seveda! Kar poglejte, g. urednik, če kaj opazujete na zemlji, vidite, koliko so uže vzeli Srbi Avstrijem, in Rusi zopet toliko, tako da Avstrije ne bo kmalu nikjer. Zato neče Saksarjeva. plahita nobenega zemljevida natisniti, ker jih že zdaj srce boli, ker nič ne vedo, kam bi šel kraljevat Saksar s svojimi ministri ali tistimi modrijani, ki so Glas Naroda izpreverili v Glas Narobe. Mislili so, da bo zdaj že vse v redu, pa so se zelo zmotili, ko so tako vpili, kako bo z Avstrijo. Zdjaj pa poglejte, dragi avstrijski Slovenci, kako so zanikali Avstrijo, da je vsa gnila in da ni nič vredna. Pa so se tudi tukaj opekli, ker Avstrija se še zmirom s svojim preskrbi, tiste bogate države, ki so bile tako imenitne, se pa ne morejo. Seveda, saj za vojsko tudi tukaj ni nihče. Da bi pa pod Srba spadali, bi pa ne bilo dobro za Slovence, čeprav je Saksar nasprotno trolental. Sploh Saksar ni drugaga napravil, kakor marsikateraga Slovence je pripeljal na tako pot, da lahko pride v stari domovini se pod ključ zaradi Saksarjevih neumnosti. Dragi Slovenci, ne dajte se zapeljati takim voditeljem!

Zdjaj moram pa malo počakati, bom potem še kaj opisal, ko pride Saksar, Blatnik & Co. od mirovnih konferenc. K sklepu mojega skromnega dopisa pozdravim vse naročnike Amerikanskega Slovencev po širni Ameriki zvesti avstrijski Slovencev.

Jožef Božič, naročnik.

Ely, Minn., 29. nov. — Zopet je prišla stara nam znanka zima. S svojo mrzlo roko nas objemlje zlasti tu v tem skrajno severnem kotičku sveta, kjer tako pogrešaj in pričakuješ one dobe, ki pravi pesnik o nji: "Ljubi maj, krasni maj" i. t. d. Da in res: kje, dragi moj, opaziš v onem prelepem mesecu majniku spomlad tukaj v Minnesoti? Kako smo se veselili prelepe vigrade v rojstni nam domovini! Kako veselje, ko smo po pisanih livadah trgali lepo dišeče rožice v mesecu majniku! Ptičji spevi so odmevali tam po domačih planinah. In tukaj? Kakšen razloček: zima osem mesecev, ostalo je "malo poletje!"
Pa stoji, moje pero! "Kaj to pišeš?" bodete nehote vzkliknili, dragi mi g. urednik, "saj se je zima šele začela!" Resnica je isto, ali glavno je, ko človek misli na toliko nesrečno nam domovino sedaj v teh žalostnih časih. Primerjaj, dragi mi čitatelj, svojo rojstno domovino s to novo nam domovino Ameriko: Kakšen razloček! Sicer nam ni rojstna nam domovina nudila veliko kruha, kot pa ta, ali nam je pa dala toliko več prirodnih krasot in brezskrbnega življenja v naših otroških letih.

Kar se tiče dela po tukajšnjih rudnikih, je še precej "allright", samo še precej je brezdelnih, in mi svetovtaji, še druge vabiti semkaj, dokler se vse ne odpre. Upamno, da se na spomlad, kar Bog daj! Bog daj, da tudi v stari domovini poneha boj in zavladava zopet ljubi mir med narodi!

Bratske pozdrave Vam, g. urednik,

in vsem naročnikom in čitateljem Am. Slovenca.
Leopold Stupica.

La Salle, Ill., 2. dec. — Naš cerkveni "fair", kateri je trajal od 25. nov. do 28. nov., se je izvanredno dobro obnesel. Prišlo je približno \$800.00 čistega dobička.

Posebno dobro so se obnesli kontesti med tekmovalci v nabiranju darov za cerkev. Največje število je nabral naš vrli mladenič John Hribernik. Druga je deklica Josephine Lubšina, tretja Josephine Brgač in Kalinove dekleta. Vsi so nabrali lepo število, tako, da se jim lahko zakliče: Čast in hvala!

Kegljišče, na katerem smo imeli tri lepe dobitke, se je tudi izvrstno obneslo. Prvak izmed kegljavejcev je Martin Barlič, ki je dobil prvi dobitek (fino novo postelj, vredno \$25.00). Drugi je Frank Kopal, kateri je dobil drugi dobitek (lepega pitaneja pujska). Tretji pa je John Modic, kateri je dobil brzostrleli samokres. Možje, katere smo odlikovali za "hrabrost" na kegljišču, so zelo zadovoljni, mi pa tudi.

Nad vse zanimiva pa je bila šaljiva igra "Mutasti muzikant", katero je priredilo tukajšnje Slov. pev. dram. društvo "Slovenija". Kak izvrstno nastop in uspeh so imeli vsi igralci, tako da smo zares lahko ponosni, da imamo v naši naselbini tak cvet slov. naroda, kakor so naši fantje in dekleta.

Po igri pa so zopet zadonele lepe narodne pesmi: "Naša zvezda" i. t. d., pod vodstvom gospe Fani Lepič, katera je že mnogokrat povzdigovala marsikatero slavnost v naši naselbini s svojim lepim srebrno-tankim glasom, in želimo iz srca vsi, da bi nas še tudi v bodoče obevala s svojim rajskim glasom in tisti pevskega dram. društva "Slovenija", katero naj cvete in raste v okras in procvit naše naselbine. Sprejmite iskreno zahvalo vi vsi člani pev. dr. "Slovenije" za Vaše delo, katerega ste žrtvovali za korist slov. cerkve, in z njim tako lepo povzdignili cerkveni "fair". Bodi Vam hvala še enkrat!

Ravno tako bodi hvala tudi našemu rojaku John Hrovatu, ki se je toliko trudil okrog po vseh bližnjih naselbinah, ko je prodajal listke za zbranje suknje, katero je dobil Andrew Gerlovič iz DePu, Ill.

Hvala pa tudi našemu rojaku Mat. Povsetu, trgovcu za obleke, ki je nam daroval \$30.00 vredno možko suktnjo, in zato ga priporočamo vsem Slovincem za obilno naklonjenost.

Ravno tako se tudi zahvaljujemo rojaku Mat. Kompu, slov. gostilničarju, kateri je nam odstopil svoje prostore za tako malo svoto.

Obema omenjenima rojakoma se bomo pa najlepše in najboljše zahvalili s tem, da jih podpiramo v bodoče.

Omeniti moram tudi krasni govor našega č. g. župnika Fr. Saloveca. Res lahko smo ponosni na takega č. gospoda in moža, kot biva v naši sredi. Bodi mu čast in hvala za njegovo delovanje! Bog ga čuvaj, da bi še mnogo let v zdravih, srečnih in veselih dneh deloval v naši župniji, tako kakor pravi pesnik Medved:

Da v srca ljubljenih rojakov sejal bi seme plemenitih rož, tako da bomo narod poštenjakov, da bomo narod vrlih mož.

Bodi Vam hvala še enkrat vsem skupaj! Pozdrav!

Ivan Jerič, sin Dolenjske.

SLIKE IN ČRTICE Z BOJIŠČ.
(Iz "Domoljuba".)

Tudi mi, kar nas je Kranjcev..... se enkrat oglasimo v "Domoljubu" in pozdravimo vse njegove čitatelje. Nas sicer ni veliko; vendar naša kri — nikjer ne "fal"! Z združeni močmi, največ s sosednimi Štajerci, povsod preganjamo izdajalskega Laha. Zadnji čas so se polentariji večkrat približali našim postojankam, pa vselej smo jih zapodili, da so jim kar tista berzaljerska peresa letela s klubovok.

"Domoljuba" imamo vsi radi in grekar iz rok v roke do zadnjega moža; saj pa tudi veliko poroča: poučljivega, novosti in šale.

Drugiče se počutimo, hvala Bogu in Mariji, prav dobro, čeravno smo na visokih pečinah, kjer v mirnem času samo divje koze skačejo. Zdjaj pa nas kar mrgoli gori.

Končno pošiljamo nebroj srčnih pozdravov od vseh čitateljev "Domoljuba" in kličemo: Z združeni močmi! Vse za vero, dom, cesarja! — Hrovat Alojzij, četovodja; Šmajdak Janez, lovec; Požar Iv., podlovec; Blaž Bavec, kuhar; Štajer Fr., lovec, in drugi. — Vedno veseli vsi! Na zdar!

"Korajža, jeklena volja je naše bogastvo!"

Državni poslanec dr. Lovro Pogacnik, ki služi cesarju kot častnik v kranjskih skalah, piše dež. odborniku, kanoniku dr. Lampetu:

12. X. 1915.
Predragi prijatelj! Presrečno Te pozdravljam s kruskega pogorja! Ze cel mesec sem v skalah. Turistika in sveži zrak mi izborna deneta. Hodimo seveda največ ponoči — po "gamsovo" če ne drugače pa po starih. — Sicer pa se naši fantje vedejo kakor doma; jim niti ne smem preveč ukazovati, da se krijejo, ker bi izgubil na ugledu. Korajža, jeklena volja je naše bogastvo!

Lahi so 500 do 1000 m meni nasproti. Na vsa pota so zastreljeni s puškami. S kanoni so me obšipali zdaj trikrat; večeraj pošteno. Vendar imam, hvala Bogu, ves čas le enega mrivega in kakih 12 ranjencev. Fantje so skoraj sami Slovenci. Izborni ljudje. Če hočeš vzdigniti kake darove za polk, boš storil dobro delo. Pozdravi mi iskreno g. deželnega glavarja, odbornike in tovariše!
Bog s Teboj!
Lovro.

Srbi kaj takega niso pričakovali...

Belgrad, 12. 10. 1915.
Slavno uredništvo! Sprejmite srčne slovenske pozdrave iz našega Belgrada, kakor tudi vsi čitatelji doma na Slovenskem, in tovariši na bojiščih!..... kaj pa nismo nič čakali, ampak kar čez Donavo smo jo pod varstvom naših topov udarili in smo srečno premostili. Srbi so nas "gostoljubno" sprejeli, in mi smo se "uljudno" zahvalili. Boj ni bil poseben trd, ker kamor se Slovenci zakade, tam noben odpor ne pomaiga. Puške so pokale, topovi so gromeli, strojne puške drdale. Srbi niti od daleč niso mislili od Avstrijcev kaj takega. Dne 9. t. m. je bil Belgrad naš in mi gospodarji mesta. Seveda lačni in žejni smo tudi bili. Najedli smo se in napili ter, kar je poglavitno, tudi preoblekli v čedno perilo. Nato pa hajd za Srbi. V Belgradu me je pričela boleti desna roka; videč, da sem krvav, sem šel na obvezovališče. Od tu smo se podali v bolnico ameriškega Rdečega križa, kjer so me obvezali in dalo malo okrepčila. Ko se nas je več nabralo, smo šli na parnik. Preden smo se ukrcali, me vpraša neki višji častnik, kam sem ranjen. Povem mu, da v ramo. — "Aha, torej še lahko pazite na srbske ujetnike." In moral sem jih postaviti v red in spraviti na parnik. Bilo jih je kakih 40. Razgovarjal sem se z njimi v hrvaškem jeziku. Jezili so se na Rusijo in pravili, kako da so jih varali, češ da so Rusi v Budimpešti in na Dunaju. Smejal sem se. Eden mi je rekel: "Da, vam Avstrijecem se mora mnogo priznati." Ko smo prišli v neko pristanišče, sem oddal ujetnike drugi straži, mene so pa spravili na parnik Rdečega križa. Dobil sem v kabini snažno posteljo in toplo večerjo; kar se mi je neznansko prileglo. Čul sem, da jadramo proti Budimpešti. Ko nas ozdravijo, gremo zopet, kamor nas kliče cesar in domovina. Pozdrav vsem Orlom in znancom na Kranjskem. — Albin Planinec, desetnik.

Vlada Avstrijo 67 let.
Berlin, 2. dec. (Brezlično v Sayville). — Po vsej avstro-ogrski dvojni monarhiji je bila danes 67. obletnica nastopa vlade cesarja Franca Jožefa obhajana s slovesnimi službami božjimi v cerkvah in patriotičnimi zborovanji v korist po vojni prizadetim.
V blaznico.
Winona, Minn., 3. dec. — Sodnik Grinner je danes poslal Rev. F. Lescherja v blaznico v St. Petru zaradi napada na škofa P. Heffrona dne 27. avgusta. Na zadnjega je bil sprožil tri strele. Porotniki so se zedinili v zmislu, da Lescher začasno ni bil zmogel preudarka.
Velik obisk razstave.
San Francisco, Cal., 3. dec. — Obisk Panamo-pacifiške razstave je znašal do danes 18,335,066 oseb. Jutri je zadnji posetni dan. V soboto opolnoči bo pognanih v razpok 635 zračnih bomb.
Hrbtobol.
Čitajte kaj nam piše Mrs. E. Macek, Woodstock, Minn.: "Imela sem pogostoma bolečine v hrbtu. Naročila sem si Severov zdravilo za obisti in jetra. Ko sem ga rabila en teden so bolečine prešle in se niso več vrniele. Rabila sem v drugih slučajih druga Severova družinska zdravila z istotakimi uspehi." Vnetje obisti in žolča, vstavljenje goste vode, težko odpuščanje vode, otekle noge in hrbtobol se hitro odstranijo s Severovim zdravilom za obisti in jetra. Cena 50 centi in \$1.00 v vseh lekarnah, ali pa nam pišite po nje. Ali ste že dobili Severov Almanah (koleadar) za leto 1916 od svojega lekarja? Dobite ga zastojni. Ako ga nima, pišite nam ponj. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Adv. Dec.—Tues.

Imamo v zalogi

Mohorjeve Knjige

ZA LETO 1916.

Izšlo je šestero knjig in sicer:

- 1. Koleadar za leto 1916.
- 2. Mesija, 2. zvezek.
- 3. Zgodovina c. in kr. pešpolka št. 17.
- 4. Zgodovina slovenskega naroda, 5. zvezek.
- 5. Slovenske večernice, 69. zvezek.
- 6. Trojka, povest, namesto molitvenika.

En iztis knjig po pošti stane \$1.50, za naročnike v Pittsburghu, Clevelandu in Chicagu pa samo \$1.30 ker v teh mestih imam zalogo. Sprejemam tudi udmino za prihodnje leto, ki znaša samo en dolar.

Alois Skulj

P. O. Box 1402, N. Y. City. 100t14

Naznanilo!
Slavnemu slovenskemu in hrvaškemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo
novo mesnico
in grocerijo
na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in suhega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko področje.
Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam. Moje blago bo najboljše, najcistejše in tudi po zmernih cenah.
Spoštovanjem
John N. Pasdertz
Chicago tel. 2917
Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

Jadranska Banka
Popolnoma vplačana glavnica 8,000,000 kron. Prihranki 780,000 kron.
Glavni urad: TRST.
Podružnice na DUNAJU, DUBROVNIKU, KOTORU, LJUBLJANI, METKOVIČU, OPATIJI, ŠIBENIKU, SPLJETU in ZADRU.
Priporoča se za vse bančne posle.
Sprejema denarne vloge in jih obrestuje, kupuje in prodaje vrednostne papirje in daje informacije vseh vrst.
Pravzematlje menjice, dokumente in tirjatve za Avstro-Ogrsko, Bosno in Hercegovino, Albanijo, Črno goro, Grško, Rumunijo, Srbijo, Turčijo i. t. d. — BRZOJAVNI NASLOV: JADRANSKA.

Buchanan-Daley Co.
Desplaines and Allen Sts. JOLIET, ILLINOIS
Les za Stavbe in Premog
Največja zaloga v mestu
PREDNO NAROČITE DOBITE NAŠO CENO
TELEFONI 597
Square Deal Vsakemu
Chicago telefon 4313. Northwestern telefon 418.

Union Coal & Transfer Co.
515 CASS STREET, JOLIET, ILL.
Piano and Furniture Moving
Chicago telefon 4313. Northwestern telefon 418.

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod
Ustanovljen 1. 1895.
Anton Nemanich in Sin
1002 N. Chicago Street
Konjušnica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.
Priporočam slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno zasebno ambulanco, ki je najlepša v Jolietu in mrtvaške vozove in kočije.
Na pozive se poslužuje vsak čas ponoči in podnevu.
Kadar rabite kaj v naši stroki se oglasite ali telefonajte. Chicago tel. 2575 in N. W. 344.
Naši kočijaži in vsi delavci so Slovenci.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. **SEDOŽ: JOLIET, ILL.** Vstanovljena 29. novembra 1914 Inkor. v drž. Ill. 14. maja 1915

Družbino geslo: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, JEDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill.
Tajnik.—Josip Klepec, Joliet, Ill.
Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik.—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

1. Stephen Kukar, Joliet, Ill. 2. Anton Trgovčič, Mount Olive, Ill.
3. Josip Težak, Joliet, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEK, Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne pošiljave se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Podrejeno Društvo za Družbo sv. Družine se sme ustanoviti v kateremkoli mestu države Illinois s 8. udi obojega spola.

D. S. D. sprejema moške in ženske za ude v Društva iz vseh krajev od 16. do 55. leta. Ob pristopu plača vsak član(ica) en dolar v rezervni sklad. IZPLAČUJE SMRTNINE \$250.00 ali \$500.00 dedičem umrlega člana popolno vsoto takoj po sprejemu in sicer še isti dan, ko so vse tozadevne listine v redu in sprejete v gl. uradu.

IZPLAČUJE ODSKODNINE, katere je deležen vsak član(ica), in sicer:

- Za popolno izgubo vida na enem očesu vsoto \$100.00;
- za popolno izgubo vida na obeh očesih vsoto \$250.00;
- za izgubo ene roke nad zapetjem vsoto \$100.00;
- za izgubo obeh rok nad zapetjem vsoto \$250.00;
- za izgubo ene noge nad členkom vsoto \$100.00;
- za izgubo obeh nog nad členki vsoto \$250.00;
- za izgubo najmanj štirih prstov ali cele dlani ene roke vsoto \$50.00;
- za izgubo najmanj štirih prstov na eni nogi ali stopala vsoto \$50.00;
- za zlomljeno hrbtenico vsoto \$100.00, če je ud za vedno nezmožen za vsa delo.

IZPLAČUJE ZA OPERACIJE, česar je deležen vsak član(ica) in sicer se izplača vsota \$50.00 za enkratno operacijo na slepiču (appendicitis) in za enkratno operacijo na kili ali vtrganjem.

Za poškodnine in operacije se ne pobira rednih mesečnih asesmentov, temveč razpiše gl. tajnik na vse član(ice) primeren asesment kadar je treba izplačati poškodnine ali operacije za ta sklad, da se pokrijejo poškodnine in izplačila za operacije.

Vsak član(ica) je deležen vseh dobrot in pravic (po dne 1. maja 1915), ki jih daje D. S. D. takoj ko je bil pravilno sprejet v katero Podružnico in D. S. D. Poleg tega plačujejo Društva bolniško podporo.

Član(ice) plačajo sledeči asesment z ozirom na starost ob pristopu in z ozirom na vsoto zavarovalnine:

Za \$250.00:		Za \$500.00:	
Razred.	Starost.	Razred.	Starost.
1	16—20	1	16—20
2	20—25	2	20—25
3	25—30	3	25—30
4	30—35	4	30—35
5	35—40	5	35—40
6	40—45	6	40—45
7	45—50	7	45—50
8	50—55		

Poleg tega plača vsak član(ica) še 5c na mesec za stroške.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Semenišče v Zatičini. Goriški gosposlovci so pričeli svoje študije v Zatičini na Dolenjskem, v slavnem in razstornem samostanu pred. oo. cistercijanov.

— Obsojena vohuna. S pravomočno sodbo domobranskega sodišča tega armadnega etapnega poveljstva bil trgovec Franjo Petrič obsojen na večletni zaradi zločina oglednarni, kazni pa se je izpremenila na doživetje in se je izvršila dne 2. novembra. Z isto sodbo je bil obsojen trgovec Alojzij Rasberger na 15letno doživetje poostreno ječo zaradi hudodelstva proti vojni moči države.

— Iz Novega mesta, 5. nov.: Doltrajna moča dela silno škodo v nam poljedelstvu in sploh v našem gospodarstvu. Ljudje ne morejo sejati razine in kar so je v zadnjem času imine in kar so je v zadnjem času imine in kar so je v zadnjem času imine, kaže slabo. Spravljati je še težje in drugo presnino, pa ni mogoče, če je na tleh in nam bo segnilo, če vreme ne obrne. S čim bomo pa sprijeli? Slama se je močno prodajala. Tako nam bo manjkalo stelje in opa.

Cene za prašiče so v zadnjem času narastle. Najvišja cena za peršute je 2 K 50 h in za popolnoma opite prašiče pa po 2 K 70 h.

— Premješčenje. Č. g. vikar Janko je prestavljen iz Novega mesta v Čermošnice; na njegov mesto je prišel g. gosp. Ivan Žerjav, kaplan iz Bošnjice.

— Odlikovanje. Glasom vojaškega častnika je bil inženir Albert Veder, strokovni učitelj na Grmu, sedaj prvi poročnik 4. bos.-herc. pešpolodlikovan z vojaškim zaslužnim čem z vojno dekoracijo.

— Odlikovanje Novomeščana. V kraju na Štajerskem je bil mej družina jako slavnosten način odlikovanja srebrno kolajno I. razreda za hrabrost, brat gospoda Alojza Reitza

cu ter vzgledno živel do konca svojega življenja.

— Iz ruskega ujetništva je pisal svoji sestri v Smolenjo vas št. 23 Franc Zagore, vojni ujetnik 2. rota, 1. vzvod Sengilej, Rosija, da je še zdrav in upa na veselo svidenje. Poštni pečat je Moskva 23. 5. 15 ekspedicijska. — Oglasil se je Josip Darovic iz Kandije št. 14. Naznanja d. 17. maja s poti, da je prišel 15. maja v rusko jetništvo. Ta dopisnica je dospela po "petrograjski vojni cenzuri". Druga dopisnica, datirana z dne 29. avgusta 1915, pa je dospela čez Moskvo. Nahaja se v (?) Sibirski guberniji.

— Slovenski vojaki — veseli. Z južnega bojišča piše dne 26. oktobra Josip Judnič svojemu belokranjskemu rojaku: Zadnjič sem vam pisal enkrat iz Galicije ob Dnjestrju; ne vem, če ste dobili oni list ali ne. (Bilo natpiseno v "Novicah"). Kakih šest tednov sem bil tam. Ko smo pa zopet potisnili Ruse iz njih jarkov, tam pri Czernelizu, smo odšli nad polentarijo. Malo je manjkalo, da nisem bil ondi vjet. Kot patrolja smo se pri zasledovanju preveč oddaljili od glavne trupe, ter smo zašli med večje oddelke Rusov. Dva moja tovariša sta bila zajeta, a jaz sem jim srečno popihal; seveda me je spremlilo par navskrižnih saliv, toda zadel me ni, hvala Bogu, nobena krogla. V vojski ima človek večkrat prav očiten dokaz, kako ga Bog varuje, sicer bi gotovo ne mogel uiti smrti!

Vožnja preko Ogrske, Štajerske in Koroske je bila jako zanimiva, ker smo zopet videli domače kraje in ljudi. Toda kmalu smo bili zopet nanovo opremljeni kot hrabi vojniki, ter smo šli "Piemontezariju" nasproti. Malo čudno smo gledali, ko smo biti takoj postavljeni v gore, ker v enoletni vojski smo se navadili boja v ravninah. Kmalu smo se živeli v nov način bojevanja. V Galiciji smo bili zakopani v zemlji kot krti, tu se pa držimo skalovja kot orli. Je pa tudi zanimivo, ko se v temni noči pomikamo moč za moč, kakor sence po skalah, ob robu prepadov in strmih sten, kjer je in sam napačen korak že smrt. In to plezanje traja več ur, včasih celo noč, ako je temna in še povrh deževna. Naši ljudje prenašajo jako potrpežljivo vse napore. Komaj pridemo vsi mokri in prepoteni v svoje pozicije, že čujemo izza kakke skale kako tiho melodijo, če se ne sme glasiti peti. Kranjca si ne morem misliti brez petja. Zadnjič enkrat smo imeli več dni močno kanonado, bil je pravi topniški dvoboj. Lah nas je obstreljeval, da je letelo kamenje in kosi granat vase križem. Težka granata vseka tovarišu ravno pred prag njegove "vile", da se je gora stresla; in kaj je storil? Hitro se skloni pokoncu in glasno zavriška proti Italijanom, čes, saj nam nič ne morete! Vsi smo se morali smejeti in smo se res čutili varnejše.

Vreme imamo tu krasno, je ponoči je že občuten mraz, ker smo precej visoko, približno kakih 2000 m. Pripravljamo se vsestransko za zimo.

— Nesreča. V sredo 3. novembra okoli pol 5. ure popoldne je peljal posestnik Franjo Kodere iz Prekopa pri St. Jerneju težak voz vina skozi Novo mesto na kolodvor. Ko pa pripelje do vogla hotela Kloklič, kjer je najtesnejša cestna ožina in zelo navzgor, so konji s težavo potegnili, mor da nekoliko postrani tako, da se je zlomila štanga in voz odletel in se prevrne. Pri tem se je velik sod, ki drži 16 veder, ubil čez sredino in vino se je vllilo iz njega in teklo po cesti. Hitri pomoči gospodov Gačnika, Barboriča in Kobeta se je zahvaliti, da ni dobre kapljice preveč izteklo. G. Gačnik je imel slučajno ravno dva večja soda na razpolago in v ta dva soda se je vino hitro pretočilo. Četudi je šlo vina veliko v zgubo, se je s tem še večja škoda vendar omejila, za kar gre čast v prvi vrsti g. Gačniku. Vino je last g. Valovškega, lesnega trgovca v Gorici.

— Nogo odtrgalo je dne 31. oktobra železniškemu uslužbencu, 20 let staremu Josipu Zupančič iz Gradaca. V bližini vasi Klošter je šel službeno po železniški progi, ter se mu je spodrsnelo tako, da je padel nezavesten na progo. Vlak, ki je kmalu nato pridržal, odtrgal mu je levo nogo v stegnu ter tudi desno precej poškodoval. Prepeljali so ga v bolnico v Kandijo.

— Kazni se je hotel odtegniti 15letni Martin Tomažin, doma iz Rake na Dolenjskem. G. Lovro Puš ga je imel gnati iz Novega mesta v prisilno delavnico v Ljubljano, iz katere jo je šele popihal 7. junija. Seveda mu ta pot nazaj v kaznilnico ni hotela prav ugajati, zato se mu je v vozu na železnici zadelo, da bi se mu morda posrečil poskus, ob prvi priliki skočiti iz vlaka. Previdno je stopil iz železniškega voza na stopnice. Njegov sprevidnik to sicer urno zapazi in ga hoče že z roko zgrabiti, a prepozno. Tiček je že v istem hipu sircal raz voza. Gosp. Puš takoj potegne za prvo silno zavornico (Notbremse), na kar se vlak utavi, ter takoj pohiti za mladim porednežem, ki se je pa že zopet pobiral, da bi jo odkuril najbrže v bližnjem predoru pri Višnji gori; toda prišla je ga pest pravice. Fantiček se je poškodoval na zgornji ustnici in si izbil nekaj zob, kar mu bode ostalo v prijeten spomin na srečni čas, ko je kočil z vozečega vlaka. G. Puš je gnal potem Tomažina v bližnjo vas Loka, kjer mu je skupno z nekim prostovoljnim strelcem iz-

pral in obezval rano ter ga z večernim vlakom odpeljal v Ljubljano. Deček je zelo nevaren uzmovic.

— Padel je na srbskem bojišču 12. oktobra Fran Debevc, posestnik in tatarski mojster v Leskovcu pri Krškem. Bil je jako inteligenten mož. Kdor ga je poznal, ga je spoštoval. Zapustil je mlado vdovo in starega očeta.

— Umrli je na ranah, dobljenih na srbskem bojišču, Vinko Lapajne, doma iz Idrije, poročnik pri nekem oddelku strojnih pušk. Bojeval se je od vsega začetka vojne in je bil v Galiciji že dvakrat ranjen. Za svojo hrabrost je bil odlikovan z veliko srebrno svetinjo. Sedaj je bil pozvan na srbsko bojišče, a je bil težko ranjen in prepeljan v bolnišnico v Zemun, kjer je ugasnilo njegovo mlado življenje dne 19. oktobra. Pred vpoklicem pod orožje je stal tihom ob koncu svojih juridičnih študij.

— Umrli je v Celovcu dne 1. nov. za legarjem Fran Engelman, doma iz Kranja. Služil je pri domobranci v Bovcu. Pokopali so ga istotam.

— Umrli je v Radovljici nagle smrti znani šalivcec Jožef Račić v leti starosti 74 let. Pokojnik je bil širok Gorenjske znan pod imenom "Hofrat".

— Odlikovan je bil za svoje hrabre čine v bojih v Galiciji Fran Turk iz Idrije, poročnik v nekem pehotnem polku, z bronasto in srebrno svetinjo za hrabrost. Odlikovani slovenski častnik je sin uglednega idrijskega meščana Fr. Turka.

ŠTAJARSKO

— Umrli je v Celju črkostavec Avgust Srebotnjak za ranami, ki jih je dobil na južnem bojišču. Nadejalni rajnik je bil tudi v novomeški tiskarni uslužben, kjer se je izučil.

— Padel je na italijanskem bojišču orožniški stražmojster mariborske orožniški stražmojster mariborske orožniške postaje Fran Ulaga.

— Padel je na bojišču Anton Bezjak iz ugledne hiše Bezjakove iz Frama. Sovražna granata je končala 22. okt. mlado, nadejalno življenje.

— Padel je na italijanskem bojišču Jurij Habinger, posestnikov sin na Ploderšnici. Bil je 24. okt. od granate zadet naravnost v glavo.

— Padel je na severnem bojišču Josip Kačur, kmečki sin v Sv. Krištofu pri Laškem, star šele komaj 20 let. Prideljen je bil 17. pešpolku. Dne 27. septembra ga je zadel srpanel. Še pred kratkim je pisal svojim starišem, da se bodo zopet videli, ko nastopi ljubi mir, a njegove srčne želje se niso uresničile.

— V sled ran, zadobljenih na bojišču, je umrl v Celju Fran Drugovič iz rečice, častnik bataljona prostovoljnih strelcev. Pokopan je bil na celjskem mestnem pokopališču.

— Odlikovan je bil s srebrno kolajno I. razreda praporščak Josip Ile, štajerski rojak, ki leži v vojaški bolnišnici v Chrudimu na Češkem.

— Cesarjevo obdarovanje. Martin Hrovat, kmet v Smarju pri Jelšah, ima 7 sinov v vojni in je zato dobil od cesarja kot odlikovanje srebrno uro z iniciali in 500 kron v denarju.

— Iz ruskega ujetništva se je oglasil Josip Potočnik, posestnik v Gornjem gradu, o katerem že od 18. avgusta 1914 ni bilo nobenega poročila. Splošno so bili vsi mnenja, da je imenovan že pokojnik. Sedaj pa je pisal svoji ženi, da je zdrav ter da dela v tovarni sladkorja v Skorohodovu v poltavski guberniji.

HRVATSKO.

— Umrli je v Sv. Marjeti niže Ptujja po težki, notrajni bolezni Marija Sok, bivša posestnica in mlinarica v Samušanih. Pokopali so jo 27. oktobra na domačem pokopališču. Stara je bila 65 let.

— Umrli je v Vurbergu 26. okt. Michael Kroisl. Bil je povsod priljubljen in pristaš slovenske stranke. Rajni zapuščata žaljujočo ženo in tri sinove, ki so vsi v vojaški službi. Vzgojil jih je v strogo krščansko-narodnem duhu.

— Umrli je v Laškem 27. oktobra Alojzij Kranjc, hišni posestnik v Gorici. Rajni je šel iskat zaželenega zdravlja v Gorico, odkoder pa se je zopet vrnil ob izbruhu vojne nazaj v svoj rojstni kraj, kjer je našel sočutje svojih starih laških prijateljev, posebno v svoji dolgi in mučni bolezni. Bil je velikodušen Slovenec in vrlo delaven za pravično slovensko stvar. Priljubljen je bil v vseh krogih.

— Umrli je 2. nov. v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradu Jurij Gasparič, posestnik in gostilničar v Pobrežju pri Mariboru, v 53. letu svoje starosti.

— Učitelj padel. Na italijanskem bojišču je dne 19. oktobra padel Mirko Kovačič, učitelj v Solčici ob Dravi. Padli je bil narednik pri zdravstvenem oddelku. Zadel ga je usodnega dne kamen naravnost v sence.

KOROSKO.

— Padel je na južozapadnem bojišču 21. oktobra kadet Maks Primus, 22letni sin hišnika "Družbe sv. Mohorja" v Celovcu. Po dovršenem učiteljskem v Celovcu se je lani prostovoljno prijavil k vojakom. Boril se je dalje časa na severnem in pozneje na južozapadnem bojišču. Njegov starejši brat Ferdinand se nahaja na severnem bojišču in tudi njegov oče je bil vpoklican v vojnopomožno službo.

— Požar. Iz Škofjega dyora poročajo: V noči 30. oktobra je na neznan način nastal v gospodarskem posloju graščine bratov Frick požar. Poslopje je do tal pogorelo, z njim vred je zgorelo 2000 meterskih stotov sena, 50 meterskih stotov slame in gospodarsko orodje. Škode je 80.000 K, zavarovalnina pa znaša 100.000 K. Živino, 65 govedi, 4 konje, 60 svinj in 46 ovc so rešili. Gasili so: domača požarna bramba, ljudje iz vasi, ruski vojni ujetniki in škofjedyorski orožniki.

— Kropljenje vojaških grobov. Na praznik Vseh svetnikov popoldne ob štirih je kropil vojaške grobove na celovškem mestnem pokopališču v Trnjevsi vojni kurat Fran Osterc. Grobove je vojaštvo lepo ovenčalo.

PRIMORSKO.

— Generalu Borojeviču so sklenile podeliti častno občanstvo vse občine voloskega okrajnega glavarstva v znak večne zahvale za varstvo, katero jim slavn general daje pred sovražnim vpadom.

— Pogreša se Fran Rejc iz Grahovega št. 108, ki je služil pri 95. pešpolku, 8. stotniji. Zadnje njegovo poročilo je došlo 25. marca iz Karpatov.

— Umrli je pri Sv. Ivanu v Trstu Karol Živice, star komaj 26 let.

— Pogled na Trst. Pri svojem obisku v glavnem stanu je italijanski kralj peljal tudi ministra neodrešenecv Barzilaja na oglejski zvonik, odkoder se vidi Trst. Kralj je baje izvrstno izgledal in na tozadevne čestitke je odgovoril, kakor poroča Barzilaj v "Giornale d'Italia": Kako bi se ne počutil dobro pri tem čudovitem igrokazu, ki ga nudijo naše čete. — Čuden kralj, ki se veseli, ako je bojišče polno njegovih mrtvih vojakov.

HRVATSKO.

— Vrnitev umetnikov s fronte. Hrvatski kipar profesor Frangeš in hr-

vatski slikar profesor Iveković, ki sta se nahajala po nalogu hrvatske deželne vlade na soški fronti, da tam dobita stike za umetniške načrte in ovemovečita udeležbo hrvatskih čet v teki gigantskem boju, sta se vrnila domov. Ivekovičev delo "Predstraže v boju" je prevzela vojna uprava za armadni muzej.

— Borojevič. Mesti Varazdin in Požeja sta soglasno izvolila generala infanterije Svetozarja plem. Borojeviča za častnega meščana.

— Smrtna kosa. V Zagrebu je umrl pomožni škof dr. Blaž Svinderman, ki je ponočno nastopil tudi v hrvatski politiki. — Umrli je v Zagrebu odgovorni urednik uradnih "Narodnih Novin" Iv. Hoerer. Rajnik si je stekel velike zasluge kot organizator hrvatske vladne tiskarne, ki je danes prvovrstni grafični zavod. Bil je tudi član zagrebškega mestnega sveta.

— Mobilizacija zvonov. Zagrebški nadškof je po naročilu hrvatskega bana dal popisati vse zvonove na Hrvatskem in v Slavoniji. Najbrž jih bodo rabili v vojne namene.

SENO NEMŠKE DETELJE
(alfalfa), Gluten Meal, Quaker Dairy Fuel, pomaga kravam za mleko in jih ohrani zdrave in rejene. Najboljša piča za kuretino je Comeback Meal Mash. Kdor ga kupi enkrat, ga kupi zopet, ker pospešuje, da kokoši tudi po zimi nesejo. Sena, slame, ovska, koruze, deteljnega (alfalfa) sena, krompirja, repe, korenja, pese, jabolk, in čebule imamo vedno največje zalogo v Jolietu. Naše blago garantiramo. Prodajalna je odprta do 9. ure zvečer. Govorimo tudi slovenske jezike. Chicago tel. 1223.
FOGERTY'S BIG FEED STORE,
609 N. Collins St., Joliet. 3-18

DENAR SE VLAGA NAJBOLJE IN NAJSIGURNEJE V
Prvo Hrvatsko Stedionico
U ZAGREBU,
CROATIA, EUROPE,
in nje podružnice v: Belavaru, Brodu na S. Crkvenici, Delnicama, Djakovu, Kraljeviću, Novem Vinodolu, Osijeku, Požegi, Rieki, Sisku, Varaždinu, Veliki Gorici, Virovitici, Zemunu i Senju.
Delniška glavnična in pričuve
K 16,250,000.
Nasvete in navodila pošljemo zastoj.

Ako želite streho popraviti po za mal denar oglašite se pri
HOLPUCH ROOFING CO.
COMPOSITION
FELT and GRAVEL ROOFERS
Asphalt Roofing Over Shingles.
Bell Telephone, Joliet 4213
Office, Room 3, Forgo Building,
Corner Ottawa and VanBuren Streets
JOLIET, ILLINOIS.

Dr. Richter's Pain Expeller

zoper revmatizem in trganje bolečine in otrplost členkov in mišic.

Pravo zdravilo je v zavodu, kakoršnega vidite na sliki.

Zavrnite vsak zavoj, ki ni zapечат s Anchor Trade Mark.

35c in 50c vseh lekarnah ali po poštni ponj naravnost na

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington Street
New York.

Vsakdo, ki je poslal denar v staro domovino

— POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ —

POPOLNOMA PREPRIČAN

— DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE —

ZANESLJIVO IN TOČNO

v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, in sicer v 20. do 25. dneh

V stari domovini izplača denar c. k. pošta

100 kron pošljemo zdaj za \$14.75

VSE NASE POSLOVANJE JE JAMČENO.

Pisma in pošiljave naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

JOLIET, ILL.

V SLUŽBI KALIFA

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji.

Hrvatski spisatelj Dr. Veliimir Deželić. Poslovenil Starogorski.

(Dalje.)

Zahajajoče solnce je razsvetljevalo s svojim bleskom svetlo orožje in zagorela lica berberske vojske. Prvi so bili afriški strelci, smeli, kočati, na pol goli, ki so umeli tekati istotako urno, kakor konjenica, ki jim je sledila. Za konjico so šli z lahkim korakom pešci z dolgimi sulicami in ščiti, ki so jim zakrivali celo telo. Bobni in trombe zadone po kordovskemu mestu. Meščani planejo ven, da vidijo, kaj se godi.

Prodajalci in trgovci, koder je korakala vojska so, poznavajoč razmere, jeli spravljati svojo robo, ki so jo imeli na tržišču. Bojazljiveji so zapahili vrata, zakaj, dasi je izgledalo, kakor bi šla vojska na paradu, vendar je mnogim ostalo dobro v spominu, da je večkrat iz take parade nastalo klanje. Na čelu divjih Zenetov je dospel Abubekr že blizu alkazarja, kar se pojavljuje pred njim poslanik Wadhe el Amerija.

Pozdravi po vojaškem običaju, zatrobi v svoj rog in vpraša, kje je polveljnik.

Ko so ga dovedli k Hešam ben Solimanu, reče poslanik:

— Wadha el Ameri me pošilja s vprašanjem, kaj pomeni to, da ste prišli v tolikem številu iz vojašnic in napolnili vso Kordovo s trušcem. Ali ne veste, da je kalif prepovedal, da v ta del mesta ne sme nobena četa, razun hrvatske telesne straže. Vaše postopanje znači neposlušnost. Svetli moj gospodar, Wadha el Ameri vas pozdravlja in vam sporoča, da se vrnete takoj v svoje vojašnice, ker bi bil drugače svetli kalif prisiljen proti vam rabiti silo.

— Zdrobi mu glavo — vzklikne Abubekr bratu.

A ta je že odgovarjal poslaniku Wadhinemu.

— Povej svojemu gospodarju, da ne sprejemem od njega nobenih ukazov. Niti od njega, niti od onega, ki si je nadal ime kalifa in nima pravice do te časti. Povej svojemu gospodarju, da se moje čete ne povrnejo v vojašnice tako dolgo, dokler ne dobimo glave laži-kalifa in njegovega nasilnega hadžiha, Wadhe el Amerija. Po njuni krvi hrepenim in z mano vse moje čete. Zakleli smo se, da hočemo voditi boj do zmage in da ne bomo mirovali, dokler žive. Povej svojemu gospodarju še to, da se nadajamo, da ga še nočjo zapremo v isto ječo, v katero smo zaprli njegovega zaupnika, ki ga je poslal, da pokliče proti nam na pomoč krščanskega grofa.

— Smrt usurpatoru, smrt izdajci Wadhi el Ameriju — jeupil Abubekr in ustne so mu podhrtavale od srda. Za hip je vpila vsa berberska vojska: — Mi hočemo glavo izdajce. — Smrt izdajci!

Wadha, kateremu je bilo sporočeno nevarno gibanje sovražnika, ni čakal na vrnitev svojega poslanika, ker je slutil, kak odgovor mu prinese. Dal je takoj utrditi Alkazar in se postavil na čelo svojih Hrvatov.

Hotel je, da ostane kalif v utrjenem alkazarju, ali Muhamed se ni dal pregovoriti, nego se odločil boriti se s svojimi četami.

Vse je čakalo napeto, kako se začne boj.

Ko se je vrnil poslanik in so slišali odgovor berberov, jim je vzplamtela kri vsled gneva in niso hoteli čakati navala sovražnika. Komaj so jih polveljniki zadržali.

Hkrati nastane tišina, kakor pred viharjem, a nato zabobne bobni in zaorijo trombe.

In za trenotek, v samem mestu Kordovi, v najživljivejšem delu mesta, pred palačo Alkazar, pred prestolom kalifa, se je začel boj Hrvatov in berberov. S početka ni bil boj divji, nego je bil samo spopad posameznih oddelkov.

Meščanstvo se ni nameravalo mešati v to bitko.

Bilo je očitno, da se ni navduševalo niti za Hrvate niti za berbere. Zato je gledalo povsem ravnodušno, kako se sovražnika psujeta. Ko so začele padati prve pušice in kopja zadirati v meso vojakov, so gledali meščanje s svojih streh, kakor kako igra, kakršne so srednjeveški vitezi radi prirejali.

Solnce je že zatonilo in večerna zarja je čarobno žarela nad mestom, ko se je začel pravi in strašni boj.

Strašen krik se je jel razlegati po mestu, krik besneče vojske in stok ranjencev.

Sedaj tudi meščani niso mogli mirno gledati prelivanja krvi. Bojazljiveji so odšli v sobe, se skrili v kleti ali tajna skrivališča, nekateri so po tajnih hodnikih bežali iz Kordove, nesoč s seboj največje dragocenosti in denar.

Drugi, hrabrejši so ostali na streljah in naročili slugam, naj jim prinese drva in kamenje in drugo orožje ter pripravijo v kotlih vrele vode. Sprevideli so, da to ni navadno, neznanu pobujanje kalifovih in berberskih čet, nego se danes v tem boju odločuje usoda naroda.

Zbesnelost se je vedno bolj polasčala obeh vojsk.

Zbesneli Zeneti so navallili uprav tja kjer je sredi svojih čet dajal povelja Wadha el Ameri. Ali njegove čete so ostale kakor skala in niti zganile se niso. To je berbere razdražilo še bolj in vrgli so se z vso silo na Hrvate.

Nastalo je strašno klanje.

Kri je tekla curkoma po prahu kalifiškega mesta in po razsekanih delih človeških trupel, so gazili divji bojevnik.

In zgodilo se je, da je neki berber s svojim kopjem pobil uglednega meščana kordovskega, ki se je mirno vračal domov iz džamije, ne sluteč nevarnost in misleč, da še pravočasno pride domov. Za trenutek se je vest o njegovi smrti raznesla po vsem mestu. Vsi so ga cenili, kakor pravičnega in uglednega človeka.

— Tako torej, ti berberski psi napadajo nas — se jamejo srditi meščanje. — Jasno je, da se bo godilo nam ravnotako, ako ti zmagajo. In ravno to je bil vzrok, da se je vzdignilo meščanstvo in pomešalo v boj zoper berbere.

S streh hiš jame padati na glave berberov, kamenje vrela voda in olje.

— Pobijte gade!

— Pobijte tirane!

— Uničite zločince — je vpil narod.

Narod je mrzil telesno stražo hrvatsko in berbersko, a vsled uboja mešča je vse vplamtelo in se postavilo na stran hrvatske telesne straže.

Tudi na ulicah je jel narod napadati berbere. Vedno več in več ljudi se je pojavljalo in razdražene gruče so bile že pomešane v bitko.

Berberi, za trenutek osupli, da se je razun redne Wadhine vojske dvignilo nad nje tudi meščanstvo, so se za hip umaknili. Ali nato so se vrnili z večjo silo, ker so spoznali, da je narod neurejen in da se bori brez redu in vodstva. Dočim se je Abubekr boril proti kalifu, je Hešam ben Soliman obrnil svoje čete proti ljudstvu.

— Bij, sekaj, pali — je bil ukaz.

In na to zapoved, kakor bi se zgodil čudež, se vnamejo tri hiše. Tisoč mečev je udarilo po meščanih in ti, akoprav so bili zelo hrabri, vendar niso mogli vzdržati strašni berberski sili.

Dim gorečih hiš je obdal vso Kordovo. Ogenj se je dvigal v nebo, kakor ognjeni steber.

Vpitje, stok, lomljenje kopij in mečev, žvižganje strelce, zvok tromb in rogov; prasketanje požarja, vse to je napolnjevalo Kordovo s strahom in grozo.

Na ulicah so ležala trupla meščanov, vojakov, žen in tudi otrok, ki so popadali, ker so se pomešali med one, ki so izgubili zavest in treznost, ter mislili samo na to, kako bi pobili čim več ljudi, kako umičili čim več človeških življenj, kako prelili čim več krvi.

Noč je objela zemljo, ali bitka ni jenjala. V svitu gorečih hiš se je videlo kakor po dnevu. Ni trebalo prizigati luči, ni trebalo počivati.

Kordova je gorela. Kordova se je klala.

— Naskok na alkazar — je vzklikal Abubekr. — Sipljite ogenj v alkazar.

Kakor zdvijane so poletele na te besede berberske čete naprej.

— Planite na hiše meščanov, osvobodite jih in sipljite iz njih pušice na čete usurpatorja — se je drl stari berber — tri dni se vam dovoljuje plenitev po Kordovi.

— Vrela voda se je sipala na glave berberov, kamenje je padalo na njihove glave, ali berberov to ni odgnalo.

Na hiše so prisljanjali lestve in se po njih vzpenjali v notranjost, sekali vrata in ko so se vrata vdala, so planili v hiše in sekali starce, mládce in otroke. Vse, ki so se jim protivili in one, ki so jih čakali, kakor jagueta.

Ženam so trgali koprene z lic in pri kateri so videli, da je stara, so jo sunili s kopjem.

Kakor da se bore vragovi, ne ljudje, je puhtela zemlja od krvi.

Dosedaj se je Wadha nahajal v ofenzivi.

Hotel je, da večji del njegovih čet ostane strujen in zakrit in da tako pokoplje čimveč berberov.

Ko zapazi, da se berberi resno pripravljajo na sam alkazar, spremeni v trenutku svojo taktiko.

Zasede konja, dvigne meč, zamahne in vzklikne z gromkim glasom: — Naprej Hrvatje! Sedaj je čas, da zravnamo z zemljo naše sovraige. Mi ali oni! To vprašanje rešite s svojimi meči. Ali rešili ga bodeite sijajno, ker ste Hrvatje!

In kakor da so strašni zmaji navallili na berbere, tako so planili Hrvatje. Sovražnik se jame umikati.

Abubekr je zbesnel.

— Naprej prokleti lopovili Ali se plašite teh ničel? Naprej! Udrite, bijte, koljite, sekajte, palite — je vpil z nadčloveškim glasom, da so se mu delale pene krog ust.

Ali v tem ga zadene pušica v prsi. Zamahne z rokami in pade. Vendar ni bil ranjen smrtno. Izdere strelco, in se vnovič vzpne na konja, s pomoč-

jo svojih ljudi. Vendar je padeč Abubekrja prestrašil njegove čete.

Jele so se umikati.

Ali to umikanje ni bilo podobno begu, ker so bile afriške čete obkoljene od meščanov. In tako se je strašni boj nadaljeval. Z nadčloveško silo so si morale afriške čete delati pot skozi goste vrste kordovskih prebivalcev. Ura za uro je potekala, polnoč je že davno minila, ko so zadnje afriške čete odšle v svoje vojašnice.

Te čete so bile zmučene, nezadovoljne in oslabiljene, a vendar so morale z vso naglico utrjevati že itak čvrste vojašnice, ker so vedele, da jih čaka na novo boj, ko napoči jutro.

Ognji so razsvetljevali nasipe.

Hešam ben Soliman je hodil od čete do čete in jih bodril, da še ni vse izgubljeno in da jutri gotovo zmagajo.

Samemu pa je srce kravlelo, ko se je spomnil ranjenega brata Abubekrja, ki je vzdihoval na svojem perzijskem čilimu. Zdravnik mu je menjaval obkladke in mu jih polagal na rano.

XIII.

Takoj ko je zapustil Abubekr ječo, se je Strezinja vnovič onesvestil.

Ta nezavest je trajala dolgo časa in ko je zopet odprl oči, je bil v temi.

Sprva mu je bilo, kakor bi se ne mogel spomniti, kje je in kaj se je zgodilo z njim. Misli je, da je v svoji sobi in da se je uprav prebudil iz grdih sanj.

A kmalu je začutil na nogi hudo bolečino. In ko se je hotel obrniti, je začutil, da mu tičijo roke v okovih.

To ga je takoj spomnilo vsega, kar se je zgodilo z njim.

— Mili Bog — vzdihne otoplo — tako se tedaj končuje moje mlado življenje? Zato sem prišel iz svoje mile domovine Hrvatske v te daljne kraje, da poginem od zločinske roke. Zato sem te tedaj ostavil, mila mamica, da mi strohne kosti v neposvečeni zemlji nevernikov, sredi teh ubijalcev, ki so me ujeli? Kdo ve, kaj še storijo z mano, morda nameravajo še kaj hujšega nego je smrt.

Ta misel ga je napolnila z grozo.

In spomnil se je Fatime.

— Kaj je z njo, tem krasnim otrokom? Kaka usoda jo je zadela? Morda hujša od moje? Morda je divji nasilnež, Abubekr, vsled njegove ljubezni, okrutno mučil revico? V trenutku ko sem mislil, da jo osrečim, in da je našla v meni svojo bodočnost, svojo zaščito in pomoč, a prinesel sem ji tugo, bolelost, morda celo smrt.

In v tem hipu je Strezinja pozabil na sebe, na svoje muke in bolečine. Njegova duša se je povsem uživala v njeno usodo.

— Zakaj? ... Zakaj — se je spraševal — zakaj dopušča božja previdnost, da trpi nedolžno bitje, v katerem so združene vse dobre in lepe lastnosti tega sveta — lepota telesa in lepota dekleške duše. Zakaj mora to dobro in nedolžno dekle, tako milo in blago, toliko trpeti, ko drugi lopovi in krvoloki, razbojniki in ubijalci hodijo po svetu nekažnovani? Kje je tu božja previdnost?

Spoznal je, da so to brezbožne misli, ali ni vedel najti nobenega odgovora. Bol, silna bol mu je pograbila srce in jel je trgati okove z rokami, da so mu kravale.

Po vzduhu se je razlegal žvenket okov. Kakor da je ta vzduh oživel in kakor da je ta žvenket jel buditi strašne, mrke sence mrličev, katerih kosti so počivale tukaj.

Strezinja ni videl ničesar, ničesar opazil. Ali zdelo se mu je, kakor bi nekaj drhtelo, nekaj šepetalo, kakor bi se mu hotelo nekaj reči, a on ne more razumeti.

Naposled se mu je zdelo, kot bi nekdo vzdihnil trikrat globoko in težko. Ta vzdihljaj je bil tako grozen, da se mu je zledenilo srce, in so mu vstali vsi lasje.

— Vsi dobri duhovi hvalijo Boga, ali ga hvališ tudi ti — je vprašal in napel vse sile, da je spravil te besede iz grla.

To staro formulo ga je naučila pokojna babica, da jo izgovarja, ako bi ga strašile pošasti, volkodlaci, črti ali Jagababa.

Po tej zaklombi je poslušnil, da bi slišal odgovor. Ali vse je ostalo tiho in mirno.

In naenkrat se domisli, ali ni morda to duh njegove Fatime, ki se mu na ta način javlja.

To ga je zopet spomnilo na židaučenjaka, pri katerem je iskal modrosti.

Kako je ta človek vedel za njegovo usodo, kako je zagnal o njegovi ljubezni do Fatime? Drugače to ni bilo mogoče, kakor da so mu povedali duhovi.

Ako je bil on, Strezinja, bolje poučen v skrivnosti magije in skrivnosti iztočne mistike, eva, sedaj bi se lahko pogovarjal z njo, svojo Fatimo, sedaj, če je v resnici umrla.

In obžaloval je, zakaj ni slišal starca in se povsem posvetil njegovi mračni znanosti. Mar ni imel starce prav? Ako bi se odrekel Fatime, bi bil danes svoboden. Niti na misel bi mu ne prišlo, da bi jo iskal tu, kjer mu mrzla smrt ugrablja mlado življenje. Ona bi ne vedela zanj in bi ne trpela.

Zakaj ga ni poslušal? Zakaj ni bil pameten in se vdal svetu duhov, one-mu svetu, ki je neviden, a je močnejši od zemeljskega? Zakaj ni prodrl v globočino skrivnosti? Ostal je, kakor črv na zemlji, iskajoč zemljo in trudeč se za prahom.

Kdo mu sedaj vrne Fatimo, kdo mu vrne to, kar je mrtvo, ko se pa mrtvo

telo ne da buditi niti s pomočjo magije in mistike?

Njemu je zavladala smrt in on se ji je pokoraval.

— Človek sem, slab in nejunaki, ki sem ostal na pol pota. Bil sem slab in bojazljiv. Moj Bog, kako pusto, kako prazno je v mojem srcu!

XIII.

Drugi dan se je bitka nadaljevala. V Kordovi se je zbralo naroda ogromno število in brezmejna je bila njegova besnost. Mnogo meščanov je padlo od mečev telesne straže berberske, mnogo meščanov je preliho svojo kri. To kri treba osvetiti. Pohiteli so očete padlih sinov in sinovi padlih očtov, da se maščujejo. Vse, kar je moglo v Kordovi nositi orožje, vse to je vstalo zoper berbere in navallilo proti vojašnicam.

Berberski vodje so prekmalu uvideli, da je zidovje vojašnice preslabo in da je gnev naroda strašen a vojska berberska preslaba.

Med tem, ko so jeli meščani in vojaki Muhamedovi naskakovati vojašnice, je Hešam ben Soliman zboroval z glavnimi vodji in odločil, naj se prebijajo skozi narod, ter poiščejo v utrdbah svoje prijatelje.

Ali to ni bilo tako lahko. Na treh krajih so navallili meščani na vojašnice in hoteli preplezati zidovje z lestvicami. Berberi so je čakali s pušicami in jih odgnali.

(Dalje prih.)

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljšje meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljšje sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113

W. H. KEEGAN

POGREBNIK.

Slovinci v La Salle in okolici: Kadar potrebujete pogrebniha se obrnite na to trdko in prepričani bodite, da boste najboljše postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.

V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefonu, ker smo vedno pripravljeni — po dnevi in ponoči.

Vse delo jamčeno.

POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS

W. H. KEEGAN, Telefona št. 100 — vsak čas. Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill.

\$6.65 ZA ELGIN ALI WALTHAM URO \$6.65.

Vsakdo zna, da so najboljše ure v Ameriki z Elgin in Waltham kolesojem, in da se prodajajo navadno drugod po \$25 in več, a naša posebna ponudba Vam daje zdaj priliko, da si kupite uro po ceni tovarne za SAMO \$6.65. Torej, če hočete našo \$25.00, 14 K Gold Filled 20 years guaranteed Elgin ali Waltham uro za \$6.65 izrežite ta oglas in ga nam pošljite s 25c znakami ali kvodrom, pa Vam jo pošljemo takoj na ogled. Ko se Vam ura prinese na dom in če boste zadovoljni boste plačali ostalih \$6.40 in pa kakšnih 25c za pošiljanje. Ako ne boste zadovoljni z uro Vam vrnemo poslanih 25c. Torej, če kupite uro od nas, ne zgubite ničesar. Z vsako uro damo napisano garancijo za 20 let, in če se med tem časom potere, jo popravimo ali zamenjamo ZASTONJ. Predno kupite uro od nas, pojdite v prodajalno in vprašajte za ceno Elgin ali Waltham 14K Gold Filled 20 year guaranteed ure. In prepričani boste, da le mi prodajamo te drage ure tako ceno. Ne odlašajte temveč takoj naročite, če hočete, da jih dobite za Božič. Omenite, če hočete možko ali žensko in Elgin ali Waltham uro. Vsa naročila s Kanade se morajo vnaprej plačati. Fifth Avenue Watch Company, 219 Fifth Avenue, Dept. 52, New York, N. Y.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

- Kranjski Brinjevec, zaborj (12 steklenic) za \$10.50
- Kranjski Slivovec, zaborj (12 steklenic) za \$10.50
- Baraga, zdravilno grenko vino, zaborj (12 steklenic) za \$5.00
- Ravbar Stomach Bitters, zaborj (12 steklenic) za \$7.00
- Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaborj (12 stekl.) za \$10.50
- S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaborj (12 stekl.) za \$10.00
- Cognac Brandy, zaborj (12 steklenic) za \$9.00
- Holland Gin, zaborj (15 steklenic) za \$12.00
- Rock and Rye, Quarts, zaborj (12 steklenic) za \$6.00
- Californijsko Vino, zaborj (25 steklenic) za \$7.00
- Californijsko Vino, zaborj (25 steklenic) za \$6.00
- Domache Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po \$7.50

Z naročilom je poslani Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

Fred Lehring Brewing Co.

JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS

KJE JE KARL MUHVIČ DOMA IZ Novega Mesta? Za njegov naslov bi rada izvedela njegova sestra Mrs. Mamie Skole, 1004 N. Hickory St., Joliet, Ill.

KJE JE JOS. NEMANICH IZ BEREČE vasi (p. d. Paučnikov) št. 29? Pred nekim časom se je nahajal v Bisbee, Arizona. Kdor ve zanj naj mi njegov naslov poslati blagovoli, ali mi naj sam piše. Anton Nemanich, 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

SALUNA SE ODDASTA V NAJEM z novim letom, in sicer na voglu Jackson & Indiana sts. ter na 209 Indiana st., samo en blok od Slovenske cerkve, izmed najstarejših in najboljših salunov v Jolietu. Osebno vprašati: Jos. Stukel, 209 Indiana st., Joliet, Ill.

Urada telefon Chicago 100 Stanovanjla telefon Chicago 3347
JOSIP KLEPEC
JAVNI NOTAR
1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

STENSKI PAPIR
Velika zaloga vsakovrstnih barv, in firnežev. Izvršujejo se vsa varska dela ter obesanje stenski papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376. N. W. 9
120 Jefferson St. JOLIET, ILL. N. W. telefon 556

Naročite zaborj steklenic

novoga piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Obs telefona 405, S. Bluff St., Joliet, Ill.